

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
FB-V.431.1.2016.1

Poznań, 2016 03. 29

Pani
Małgorzata Machalska
Burmistrz Miasta Luboń
pl. Edmunda Bojanowskiego 2
62-030 Luboń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.), art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), w dniach od 18 stycznia do 3 lutego 2016 r., została przeprowadzona w Urzędzie Miasta Luboń kontrola w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań w rozdziale 80101 (§ 2010) i w rozdziale 85415 (§ 2030 i § 2040), a także w obszarze przekazywania należnej Skarbowi Państwa części dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami. Kontrola objęła okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

Czynności kontrolne przeprowadził, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego Nr 30/16 z dnia 14 stycznia 2016 r., zespół kontrolerów w składzie: Magdalena Skubij-Stróżyk – starszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, jako przewodnicząca zespołu, Michał Żebrowski – starszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu i Radosław Derendarz – starszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr FB-V.431.1.2016.1 z dnia 11 stycznia 2016 r.

Celem kontroli była ocena funkcjonowania jednostki kontrolowanej w aspekcie wykorzystania i rozliczenia środków publicznych przekazanych Gminie Luboń z budżetu państwa w formie dotacji celowych w rozdziałach: 80101 (§ 2010) i 85415 (§ 2030 i § 2040), a także w obszarze przekazywania należnej Skarbowi Państwa części dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami. Szczegółowej kontroli poddano wykorzystanie i rozliczenie:

- dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami w dziale 801 - *Oświata i wychowanie*, rozdział 80101 - *Szkoły podstawowe*,

- dotacji celowej przekazanej ww. jednostce samorządu terytorialnego na realizację zadań własnych gminy w dziale 854 - *Edukacyjna opieka wychowawcza*, rozdział 85415 - *Pomoc materialna dla uczniów*,
- dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń na realizację zadania bieżącego gminy z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanego w całości przez budżet państwa w ramach programu rządowego w dziale 854 - *Edukacyjna opieka wychowawcza*, rozdział 85415 - *Pomoc materialna dla uczniów*.

Kontrolą objęto także przekazywanie należnej Skarbowi Państwa części dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych pięciu nieprawidłowości, funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze zakreślonym celami kontroli.

Ocenę pozytywną uzasadnia:

- brak zastrzeżeń w odniesieniu do terminowości rozliczenia przekazanych Gminie Luboń dotacji w części niewykorzystanej do końca roku,
- wydatkowanie zgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacji środków przekazanych ww. jednostce samorządu terytorialnego w rozdziale 80101 oraz w rozdziale 85415 - w odniesieniu do świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym - stypendiów szkolnych,
- dofinansowanie kosztów realizacji zadania własnego w rozdziale 85415 zgodnie z zasadami określonymi przepisem art. 128 ust. 2 ustawy *o finansach publicznych*,
- ujęcie dochodów i wydatków w ewidencji księgowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.),
- wypłata dofinansowania zakupu podręczników oraz materiałów edukacyjnych w ramach *Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”* zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w *sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych* (Dz. U. z 2015 r., poz. 938) w Szkole Podstawowej nr 1 w Luboniu, w Szkole Podstawowej nr 3 w Luboniu oraz w Szkole Podstawowej nr 4 w Luboniu,
- wypłata świadczeń w ramach realizacji *Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”* zgodna z listami wypłat,
- wypłata świadczeń w ramach pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym - stypendiów szkolnych zgodna z listami wypłat,
- terminowe przekazywanie na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego należnych Skarbowi Państwa części zrealizowanych dochodów budżetowych w rozdziale 85212 - *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* (§ 0690, § 0920 i § 0980) oraz w rozdziale 85295 - *Pozostała działalność*.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem części dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń na realizację *Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”*.
2. Przeznaczenie środków pochodzących z dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w ilości większej niż maksymalna liczba wskazana w art. 22ae ust. 6 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.).
3. Dokonanie wydatku publicznego z uchybieniem terminu wynikającego z wcześniej zaciągniętego zobowiązania.
4. Błędne rozliczenie dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń w 2015 r. na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w rozdziale 80101.
5. Nieterminowe przekazywanie na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego należnych Skarbowi Państwa części zrealizowanych dochodów budżetowych.

Ad. 1

Kontrola ujawniła jednostkowy przypadek dofinansowania ze środków dotacji celowej budżetu państwa przekazanych Miastu Luboń na realizację *„Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”* wydatków niekwalifikowalnych w ramach ww. programu.

Przepisy § 2 rozporządzenia *w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych* przewidują - co do zasady - pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, o ile jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dofinansowanie - na warunkach ustalonych w § 2 ust. 2 i ust. 3 ww. rozporządzenia - obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.), tj. materiałów zastępujących lub uzupełniających podręcznik, umożliwiających realizację programu nauczania, mających postać papierową lub elektroniczną. Przepisy rozporządzenia *w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych* nie dają możliwości dofinansowania materiałów ćwiczeniowych, tj. materiałów przeznaczonych dla uczniów służących utrwalaniu przez nich wiedzy i umiejętności, a także podręczników do zajęć nieobowiązkowych.

Analiza dokumentacji związanej z realizacją przedmiotowego programu ujawniła, że na rzecz ucznia klasy III Szkoły Podstawowej nr 2 w Luboniu wypłacono świadczenie w wysokości 225,00 zł. Jako podstawę do wypłaty świadczenia we wskazanej powyżej kwocie przyjęto: oświadczenie o zakupie podręczników do klasy III na kwotę 170,00 zł oraz paragon dokumentujący zakup podręcznika do języka angielskiego na kwotę 32,40 zł, ćwiczeń do języka angielskiego na kwotę 30,00 zł oraz książek do religii na kwotę 26,40 zł (przedmiotowego wydatku nie uwzględniono w rozliczeniu). Biorąc pod uwagę wykazane na wstępie zasady refundacji wydatków w ramach realizacji *Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”*, załączone do wniosku oświadczenie oraz paragon

stanowiły podstawę do przyznania świadczenia w kwocie 202,40 zł. Pozostała kwota przyznanego, a następnie wypłaconego świadczenia służyła refundacji wydatków niekwalifikowanych, tj. zakupu ćwiczeń do nauki języka angielskiego. W tym stanie rzeczy pochodząca z dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń na realizację *Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”* kwota 22,60 zł została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację.

W trakcie kontroli Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Luboniu wyjaśnił, iż: „(...) *ćwiczenia do j. angielskiego zostały przyjęte do rozliczenia (w załączeniu wniosek nauczyciela/pedagoga) w oparciu o uznanie szczególnie uzasadnionego przypadku (...)*”.

W dniu 25 stycznia 2016 r. na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przekazana została, tytułem zwrotu wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem dotacji, kwota 22,60 zł. Odsetki od wykazanej kwoty dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem powinny zostać naliczone, jak dla zaległości podatkowych, od dnia przekazania jednostce samorządu terytorialnego przedmiotowej dotacji do dnia zwrotu środków i przekazane na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Co do zasady wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu przepisu art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 168 ze zm.), z uwagi jednak na wykazaną kwotę środków wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem, opisane działanie - zgodnie z przepisem art. 26 ww. ustawy - nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Ad. 2

Zgodnie z art. 22 ae ustawy *o systemie oświaty* dotacja celowa przyznawana na wyposażenie szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego lub materiały edukacyjne do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego dla klas I-III (do wysokości 25 zł na ucznia) oraz podręczniki lub materiały edukacyjne dla klas IV-VI (do wysokości 140 zł na ucznia) jest udzielana - z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania - do wysokości kosztu zakupu kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych na każdego ucznia w danej klasie, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, 25 zł na ucznia i 140 zł na ucznia, pod warunkiem że taki komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych będzie zapewniał możliwość używania ich przez uczniów tej klasy przez co najmniej trzy kolejne lata szkolne. Następną dotacją celową na uczniów tej klasy jest udzielana po trzech kolejnych latach szkolnych. Liczba uczniów danej klasy objęta przedmiotową dotacją celową, udzielaną na przywołanych powyżej zasadach, jest zwiększana o liczbę uczniów równą liczbie oddziałów danej klasy objętych tą dotacją.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w rozliczeniu wykorzystania dotacji celowej z dnia 8 stycznia 2016 r. Szkoła Podstawowa nr 1 w Luboniu wykazała niżej zestawione wydatki na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe:

- dla klasy IV w kwocie 15.037,33 zł, podczas gdy kwota wydatków na ten cel obliczona na podstawie dowodów zakupu wynosiła 14.631,80 zł, czyli o 405,53 zł mniej,
- dla klasy II w kwocie 7.961,05 zł, podczas gdy kwota wydatków na ten cel obliczona na podstawie dowodów zakupu wynosiła 7.994,25 zł, czyli o 33,20 zł więcej,
- dla klasy I w kwocie 7.869,42 zł, podczas gdy kwota wydatków na ten cel obliczona na podstawie dowodów zakupu wynosiła 7.870,50 zł, czyli o 1,08 zł więcej.

Wykazaną w rozliczeniu nadwyżkę w kwocie 371,25 zł szkoła przeznaczyła na zakup większej ilości podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla klas I i II niż maksymalna ilość wskazana w art. 22ae ust. 6 i 7 ustawy *o systemie oświaty*. W toku kontroli, tj. w dniu 26 stycznia 2016 r., szkoła złożyła w Urzędzie Miasta Luboń korektę rozliczenia wykorzystania dotacji celowej zgodną ze stanem faktycznym stwierdzonym na podstawie dowodów zakupu.

W rozliczeniu wykorzystania dotacji celowej z dnia 8 stycznia 2016 r. Szkoła Podstawowa nr 3 w Luboniu wykazała wydatki na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla klasy IV w kwocie 7.465,06 zł, podczas gdy kwota wydatków na ten cel obliczona na podstawie dowodów zakupu wynosiła 7.136,46 zł, czyli o 328,60 zł mniej. Wykazaną w rozliczeniu nadwyżkę w kwocie 328,60 zł oraz pochodzącą ze środków własnych kwotę 74,27 zł szkoła przeznaczyła na zakup większej ilości podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla klas I i II niż maksymalna liczba wskazana w art. 22ae ust. 6 i 7 ustawy *o systemie oświaty*. W toku kontroli, w dniu 21 stycznia 2016 r., szkoła złożyła w Urzędzie Miasta Luboń korektę rozliczenia wykorzystania dotacji celowej zgodną ze stanem faktycznym stwierdzonym na podstawie dowodów zakupu.

Ponadto, w rozliczeniu wykorzystania dotacji celowej z dnia 18 stycznia 2016 r., Szkoła Podstawowa nr 4 w Luboniu wykazała wydatki na podręczniki lub materiały edukacyjne dla klasy IV w kwocie 10.811,58 zł, podczas gdy kwota wydatków na ten cel obliczona na podstawie dowodów zakupu wynosiła 10.810,80 zł, czyli o 0,78 zł mniej. Wykazaną w rozliczeniu nadwyżkę w kwocie 0,78 zł oraz pochodzącą ze środków własnych kwotę 296,22 zł (do refundacji z przyszłorocznej dotacji celowej) szkoła przeznaczyła na zakup większej ilości podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla klas I i II niż maksymalna ilość wskazana w art. 22ae ust. 6 i 7 ustawy *o systemie oświaty*. W toku kontroli, w dniu 21 stycznia 2016 r., szkoła złożyła w Urzędzie Miasta Luboń korektę rozliczenia wykorzystania dotacji celowej zgodną ze stanem faktycznym stwierdzonym na podstawie dowodów zakupu.

Ad. 3

W dniu 20 listopada 2015 r. Szkoła Podstawowa nr 3 w Luboniu otrzymała od kontrahenta - Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych Sp. z o.o. fakturę nr 101/15035349 na kwotę 1.733,40 zł. Ww. dokument dotyczył zakupu materiałów ćwiczeniowych. Na fakturze określono termin zapłaty - do dnia 19 grudnia 2015 r. Zobowiązanie pieniężne wskazane na ww. fakturze zostało uregulowane w dniu 29 grudnia 2015 r., z uwagi na oczekiwaną korektę faktur wystawionych przez tego samego kontrahenta. Przedmiotowe korekty wpłynęły do Szkoły Podstawowej nr 3 w Luboniu w dniu 28 grudnia 2015 r.

W dniu 21 stycznia 2016 r. Dyrektor szkoły oświadczył, że: „do dnia złożenia niniejszego pisma nie naliczono odsetek i opłat karnych”.

Ad. 4

W rozliczeniu wykorzystania dotacji celowej z dnia 4 stycznia 2015 r. Szkoła Podstawowa nr 2 w Luboniu wykazała wydatki na zakup materiałów ćwiczeniowych dla klasy II w kwocie zaniżonej o 0,01 zł w stosunku do sumy poszczególnych pozycji z dowodów zakupu. W konsekwencji kwota zwrotu niewykorzystanej części dotacji została zawyżona o 0,01 zł. W toku kontroli, tj. w dniu 22 stycznia 2016 r. Szkoła Podstawowa nr 2

w Luboniu złożyła w Urzędzie Miasta Luboń zgodną ze stanem faktycznym korektę rozliczenia wykorzystania dotacji celowej.

Ad. 5

Kontrola ujawniła przypadki nieterminowego przekazania na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego należnej Skarbowi Państwa części zrealizowanych dochodów budżetowych. Nieprawidłowości dotyczyły:

- 1) dochodów zrealizowanych w dziale 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie* w okresie od 21 listopada do 10 grudnia 2015 r. w kwocie 93,00 zł - należną Skarbowi Państwa część dochodów w kwocie 88,35 zł przekazano na ww. rachunek 8 stycznia 2016 r. tj. 24 dni po terminie,
- 2) dochodów zrealizowanych w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* w okresie od 21 maja do 10 czerwca 2015 r. w kwocie 233,41 zł - część z należnej Skarbowi Państwa kwoty dochodów ,odprowadzono terminowo, natomiast pozostałą należną kwotę – 10,00 zł przekazano na ww. rachunek w dniu 15 lipca 2015 r., tj. 30 dni po terminie.

Z tytułu nieterminowego odprowadzenia dochodów budżetowych w dniach 8 i 28 stycznia 2016 r. przekazane zostały na rachunek dochodów dysponenta głównego odsetki w wysokości 0,53 zł.

Poproszony o wskazanie przyczyn nieterminowego przekazywania dochodów budżetowych Burmistrz Lubonia wyjaśnił: „(...) *Nieterminowe przekazanie dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej spowodowane było przeoczeniem pracownika dokonującego księgowania wpływów z tego tytułu*”.

Co do zasady nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu przepisu art. 6 pkt 1 ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*, z uwagi jednak na wykazaną powyżej wysokość dochodów nie przekazanych w terminie, opisane działanie - zgodnie z przepisem art. 26 ww. ustawy - nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W świetle powyższych ustaleń wnoszę o:

1. Dokonanie zwrotu odsetek od kwoty 22,60 zł stanowiącej wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem dotację celową przekazaną Gminie Luboń przez dysponenta głównego - Wojewodę Wielkopolskiego na realizację *Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. - „Wyprawka szkolna”*. Przedmiotowe odsetki należy wpłacić - w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu NBP O/O Poznań nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000 ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej.
2. Spowodowanie wnikliwej weryfikacji dowodów zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych przedkładanych przez wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie w ramach *Rządowego programu pomocy uczniom - „Wyprawka szkolna”*, celem wyeliminowania przypadków przyjmowania na potrzeby ustalania wysokości należnego świadczenia wydatków niekwalifikowalnych w ramach ww. programu.
3. Wzmocnienie nadzoru nad placówkami oświatowymi w obszarze wykorzystywania i rozliczania pochodzącej z budżetu państwa dotacji celowej przekazanej Gminie Luboń na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.
4. Spowodowanie dokonywania wydatków publicznych przez placówki oświatowe w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

5. Przekazywanie pobranych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na rachunek bieżący dochodów dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego w terminach wskazanych przepisami art. 255 ustawy o *finansach publicznych*.

Proszę o przekazanie, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu powyższych zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub - ewentualnie - o przyczynach ich niepodjęcia.

Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann

